

SEJA POSLOVNEGA ODBORA ZP ISKRA

Razprava o ustavnih amandmajih

Poslovni odbor Združenega podjetja ISKRA Kranj je na svoji seji dne 1. 2. 1972 razpravljalo o realizaciji zlasti XXI in XXII ustavnega amandmaja v ZP ISKRA.

Na povabilo poslovnega odbora so se te seje udeležili tudi tov. Zvone Dragan, predsednik komisije za družbeno-ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri CK ZKS, tov. Peter Toš, predsednik komisije za samoupravljanje v združenem delu pri CK ZKS in tov. Mitja Svab, predsednik komisije za samoupravljanje v Republiškega sveta sindikatov SRS.

Po uvodnih besedah predsednika poslovnega odbora in generalnega direktorja ZP ISKRE tov. Logarja, predsednika akcijskega odbora ZP ISKRA in sekretarja akcija ZK-ZP tov. Vrabca in sekretarja ZP ISKRA tov. Ganarja je povzel besedo tov. Dragan. V svojih izvajanjih je navedel način realizacije ustavnih amandmajev, zlasti

glede konstituiranja temeljnih organizacij združenega dela v tako velikem podjetju kot je združeno podjetje ISKRA. Tov. Peter Toš se je zlasti dotaknil nujnosti čimprejšnjega pristopa k realizaciji ustavnih amandmajev v ISKRI, ker je za celoten proces realizacije ustavnih amandmajev v Sloveniji pomembno, kako se zlasti amandmaji konkretizirajo v velikih gospodarskih sistemih kot je ISKRA, Slovenske železarne itd. Tov. Svab pa se je zlasti zadržal pri vprašanih notranje povezave temeljnih organizacij združenega dela in tudi na vprašano interne banke.

V zelo živahni razpravi, v kateri so sodelovali člani poslovnega odbora, so bili izneseni nekateri objektivni momenti, ki jih moramo imeti pred očmi ob priliki konstituiranja temeljnih organizacij združenega dela v združenem podjetju ISKRA. Člani akcijskega odbora, ki so bili tudi

na seji, bodo ob priliki sestavljanja gradiva, ki se pripravljajo za obravnavo v naših organizacijskih enotah, imeli dovolj mnenj in stališč, ki jih bo treba v to gradivo vključiti. Nesporo pa je podana odgovornost vseh političnih, samoupravnih in vodstvenih dejavnikov in struktur tako na nivoju ZP kot v organizacijskih enotah, da se čimprej pristopi h konkretni realizaciji ustavnih amandmajev.

Poslovni odbor je tudi obravnaval osnutek pogodbe o ustanovitvi Ljubljanske banke in statut banke, ki sta bila v decembru preteklega leta dana v razpravo. Sklenil je, da bo novi osnutek pogodbe, ki ga pripravljata Ljubljanska banka, dan organizacijam v razpravo, nato pa bo z že sprejetimi stališči poslovnega odbora in pripombami organizacij posredovano skupno mnenje ZP ISKRE Ljubljanski banki.

Poslovni odbor je tudi obravnaval že nekatere zadeve iz Mikrona, poročilo o izvedenih proslavah v preteklem letu in sprejel ustrezne sklepe. P. G.

Sestanek ZK Iskra Commerce

Dne 31. januarja t. l. so se na svoj redni sestanek sestali komunisti, da bi analizirali dosedanje delo in se pogovorili o nadaljnjem delu in sprejeli ustrezne sklepe.

V drugi točki dnevnega reda je osnovna organizacija ZK Iskra Commerce razpravljala in sprejela predlog reorganizacije ZK. V bodoče bo po tem predlogu vsaka direkcija imela svojo osnovno organizacijo ZK, na čelu katerih pa bo 11-članski komite ZK Iskra Commerce, v katerem bodo zastopniki vseh osnovnih organizacij. Ta komite bo imel tudi naslednje tri komisije: kadrovske, idejno-politično in disciplinske.

Po tem predlogu bodo morali sekretarji vseh osnovnih organizacij sodelovati tudi na vseh sejah samoupravnih organov.

O tem sestanku komunistov Iskra Commerce bomo poročali še obširneje.

IZ TITOVIH UVODNIH IN ZAKLJUČNIH BESED NA 2. KONFERENCI ZKJ

Baza ZKJ je zdrava

V svojih uvodnih izvajanjih ob začetku druge konference ZKJ je predsednik Tito med drugim dejal:

»Mnenja sem,« je dejal Tito, »in bržčas prav vsi soglašate z mano, da o kakšni krizi naše države ne more biti niti govora. Lahko pa govorimo o določenih napakah v vrstah ZK, posebno kar zadeva izpolnjevanje sklepov 9. kongresa.«

Po besedah Tita je bila zato poglobljena naloga 2. konference ZKJ v tem, da bi podrobno razčlenili vzroke, zaradi katerih se nismo izpolnili mnogih odločitev IX. kongresa. Ob tem je tudi poudaril, da marksiter težav pri nas ne bi bilo, ko bi se zares držali sklepov IX. kongresa.

»Ko bi te sklepe dosledno izpolnjevali,« je dejal Tito, »ne bi prišlo niti v gospodarstvu niti v drugih družbenih dejavnostih do vseh znanih težav, katerih posledice so bile tolikšne, da je zaradi njih dvignil glavo celo naš notranji sovražnik.«

Nadalje je predsednik Tito dejal, da pri nas vendarle ne moremo govoriti samo o napakah. Dosegli smo tudi veliko uspehov — za kar gre zasluga našemu delavskemu razredu — in to niso bili majhni uspehi.

»Res pa je,« je še dejal Tito, »da bi bili ti uspehi mnogo večji, ko bi bili mi komunisti vedno na svojem mestu ter bi izpolnjevali vse tisto, za kar smo se dogovorili na 9. kongresu.«

Sedaj je naše najpomembnejše vprašanje, je menil Tito, da se dobro osredinjamo, da doumemo pomembnost vseh naših dosedanjih napak. V zvezi s tem je tudi opozoril na potrebo po odgovornosti — ki naj velja za vsakega člana ZK vse do najvišjih forumov.

»Forumi so predvsem tisti,« je dejal Tito, »ki morajo dati zgled, kar zadeva izpolnjevanje sklepov, vsi člani ZK pa imajo pomembno nalogo, da nadzorujejo, ali se ti sklepi zares izpolnjujejo.«

Naša socialistična družbena ureditev trdno napreduje, je poudaril predsednik Tito, res pa je, da se na tej poti napredka pojavljajo težave, ki jih moramo premagovati. V tem smislu moramo razpravljati tudi na tej konferenci.

Sedaj ni treba sprejemati kakšnih povsem novih odločitev, je še dejal Tito, ampak moramo predvsem pregledati in obnoviti sklepe 9. kongresa, ki jih moramo uresničiti.

Pred 10. kongres namreč ne moremo priti z neizpolnjenimi nalogami — in zagledel je tokratna konferenca še posebno pomembna, saj se moramo na njej odkrito lotiti vsega, kar pri nas ni v redu.

V zaključnem govoru ob koncu tri dni trajajoče konference ZKJ, je predsednik Tito poudaril, da je zelo zadovoljen z razpravo, ki je bila na tem zasedanju.

Jasno se je pokazalo, je dejal, da je baza Zveze komunistov Jugoslavije zdrava, vendar »glave« na tem zdravem telesu niso vedno trdne. Tokratna konferenca je tudi pokazala, da kljub vsem slabostim v naši ZK ni tolikšne krize, kot so nekateri mislili, ampak da je bilo le več kriznih situacij v vrhovih ZK.

Na tem zasedanju je bilo v obravnavi vse, kar je sedaj za nas najbolj pomembno, je dejal predsednik Tito.

Ob tem pa je tudi izrazil upanje, da bi bilo morda bolje, ko bi razpravljali ločeno o dveh posebnih stvarih — o razvoju in nalogah ZK ter o gospodarski problematiki in o vprašanih, ki so s tem v zvezi.

Predsednik Tito je še dejal, da se mora takšna enotnost, kot se je izkazala na tokratni konferenci ZKJ, obdržati tudi v vsej naši nadaljnji dejavnosti.

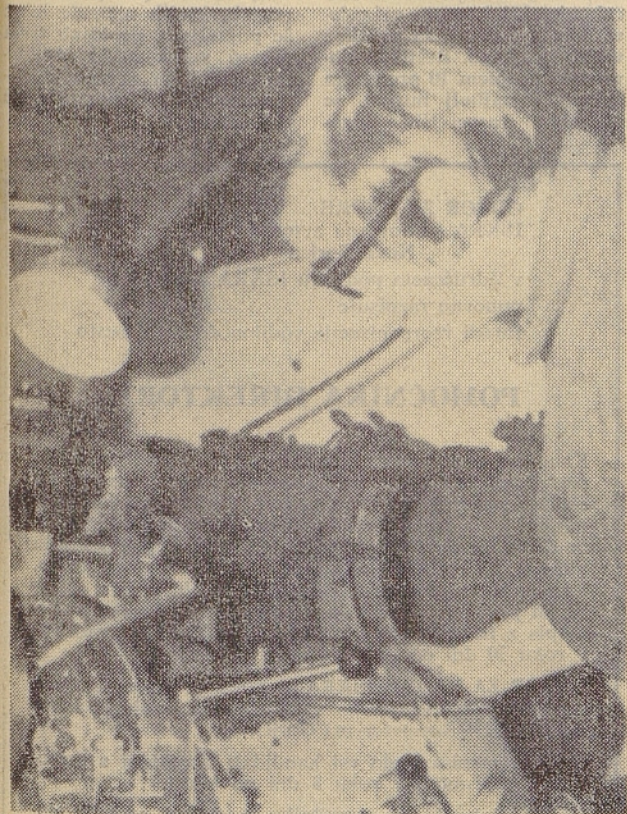
Delegati na konferenci so govorili o vsem, kar so mislili in kar nas teži; to je jasen pouk za tiste, ki pravijo, da se ljudje pri nas bojijo odkritega govora, bojijo upravičene kritike. Ni je dežele, kjer bi se ljudje tako malo bali kot prav v Jugoslaviji, je dejal predsednik Tito.

Ko je z zadovoljstvom ugotovil, da so se na tokratni konferenci delavci spet izkazali kot dobri poznavalci naših problemov, je predsednik Tito poudaril, da bi to morala biti spodbuda za to, da v ZK pride kar največ delavcev.

Če Zveza komunistov vodi delavski razred, potem vsekakor morajo biti v njej delavci, saj le-ti predstavljajo temelj vse naše družbene skupnosti.

Predsednik Tito je tudi izrazil prepričanje, da je sedaj dobilo jasen poudarek vprašanje krepitve ZK.

Ob tem je še dodal, da ZK sedaj ne bo ukazovala v delovnih organizacijah in drugod, kot bi to utegnili nekateri napak razumeti, kajti naša demokracija se ni usmerila v preteklost, temveč se trdno razvija v smer nadaljnega poglobljanja.

Posnetek kaže delavca Jožeta Valanta, ko pripravlja stroj v tovarni industrijske opreme v Lescah, novi članici Iskrine skupnosti, o čemer pišemo podrobneje na straneh 4 in 5

Akcijski program

o osnovni meri delovanja in prednostnih nalogah ZKJ

Druge konferenca ZKJ v dneh od 25. do 27. januarja t. l. v Beogradu je bil najpomembnejši politični dogodek zadnjega obdobja pri nas. Široke in tehtne razprave, v katerih je sodelovalo blizu sto delegatov na konferenci, so končno privedle do akcijskega programa, ki ga je konferenca ZKJ sprejela ob koncu te pomembne manifestacije in ki naj uravnava bodoče delovanje ZKJ. Nekaj ugotovitev druge konference:

ZK mora začeti okrepljen in odločnejši boj za razvoj samoupravno socialističnih odnosov, v katerih mora imeti delavski razred odločilno vlogo v družbi. To je bistvo boja za radikalnejše nadaljevanje socialistične revolucije v sodobni fazi našega družbenega razvoja.

S svojo ofenzivno idejnopolitično akcijo se mora ZK brez omahovanja postaviti po robu tistim gibanjem in tistim silam v družbi, ki ovirajo uresničevanje opisane vloge delavskega razreda.

V ZK je prišlo do idejne krize, ki se je še posebej izražala v oportunistu, nedosednosti in odstopanju od stališč IX. kongresa, v pešanju boja za samoupravljanje, v obračanju nekaterih komunistov k drugim potem, k sredstvom in silam, ki težijo h konzerviranju trenutnih odnosov ali celo k povratku na staro.

V ZK je prišlo do različnih idejnih orientacij pri spoznavanju in izvajanju lastne vloge, vloge države, demokratične osnove in socialne vsebine politične oblasti. Čutiti je pritiske razmerij ponovnega osredotočenja na etatično urejanje družbenih odnosov, čutiti je tendenco koncentracije politične oblasti v samo nekaj rokah.

Oslabila je odgovornost nekaterih družbenih ustanov in nosilcev družbenih pooblastil. Pomanjkljiva je organiziranost in učinkovitost državnih in družbenih organov pri razčlenjevanju in uveljavljanju ustavnih norm ter preprečevanju protustavnih dejavnosti in kršitve zakonitosti.

V takšnih okoliščinah so se okrepili pritiski nasprotnih političnih sil in idejnih tokov, ki premišljeno, pogosto pa tudi organizirano delujejo z enim samim namenom — omajati temelje socialistične jugoslovanske skupnosti, izpodkopati njeno neodvisnost ter samostojno samoupravno smer družbenega razvoja, za izpodkopavanje enakopravnosti in skupnega življenja narodov in narodnosti Jugoslavije.

Agresivnejši nastop nacionalizma je izraz vedno globljega spora socialističnega samoupravljanja s silami etatičnega in tehnokratskega birokratizma, birokratsko-stalinistične in buržuazne restavracije. Zaradi tega nacionalizem postaja skupna idejna in politična osnova vseh nasprotnikov socialističnega samoupravljanja.

Protisamoupravne sile so v zadnjem času, najpogosteje v obliki separatističnega nacionalizma poskušale, ponekde pa celo uspele, ustvariti žarišča organizirane kontrarevolucionarne akcije.

Povečana agresivnost protisamoupravnih in protisocialističnih sil je bila možna predvsem zaradi tega, ker je ZK podcenjevala delovanje razrednega sovražnika, ker se ni pravočasno in dovolj odločno sprijela z nasprotniki socialističnega samoupravljanja in ker je bilo v lastnih vrstah ZK precej oportunitizma glede na vire, akcije in nosilce nacionalizma.

Nacionalizem je prodril tudi v vrste ZK in našel oporišče predvsem v tistih delih ZK, ki so se spojili z monopolističnimi skupinami v politiki, gospodarstvu in kulturi.

Zato je 21. seja predsedstva in politična ofenziva, ki se je začela proti vsem reakcionarnim, protisamoupravnim silam, nova, pomembna zmaga ZKJ. S tem je utrla pot, ki vodi h krepitvi razredne revolucionarne osnove ZKJ in uspešnejšemu razvoju socialističnega samoupravljanja.

Takšno akcijo je mogoče uspešno voditi in uresničiti samo z odločnim, brezkompromisnim bojem komunistov vseh republik in pokrajin, ob popolnem sodelovanju delavskega razreda in drugih socialističnih sil družbe.

Akcijski program, ki ga je sprejela 2. konferenca ZKJ, zajema v posebnem poglavju naloge, ki so povezane s krepitvijo vloge delavskega razreda v samoupravnih družbenih odnosih.

V posebnem poglavju sta zajeti naša nadaljnja ekonomska stabilizacija in razvojna politika. Ob tem je 2. konferenca ugotovila, da smo v minulem obdobju razvoja za družbeno in gospodarsko reformo dosegli nadaljnjo rast industrijske in kmetijske proizvodnje, uslug in izvoza, zaposlenosti prebivalstva in storilnosti dela, dvignili smo realno življenjsko raven delovnih ljudi in materialno osnovo družbe.

Enoletne izkušnje p obdelave podatkov v tovarni

Tovarna elektronskih merilnih instrumentov v Horjulu je ena izmed delovnih organizacij ZP Iskra, ki je v začetku lanskega leta prek Iskra-Centra za avtomatsko obdelavo podatkov — CAOP začela v svoje poslovanje uvajati avtomatsko obdelavo podatkov. Zanimalo nas je, kakšne sadove je doslej prineslo njihovo enoletno prizadevanje, zato smo naprosili Alberta Burnika, organizatorja in pobudnika te dejavnosti v tovarni, naj nam odgovori na nekaj vprašanj s tem v zvezi.

Zakaj ste se v vaši tovarni odločili za avtomatsko obdelavo podatkov?

Verjetno veste, da vsebuje naš proizvodni program dokajšnje število različnih izdelkov in dosežani »peš« način zasledovanja in obračunavanja vseh gibanj, je spričo večjega obsega proizvodnje postal prepočasen in neučinkovit. Sodobno poslovanje in gospodarjenje terja namreč hitre in natančne informacije, katere pa zmore hitreje in popolneje le elektronski računalnik.

Tega smo se zavedali tudi v naši tovarni in delujoči CAOP ter že pripravljeni sistemi obdelave so pripomogli, da smo se po zgledu drugih organizacij ZP, tudi mi sorazmerno hitro odločili za avtomatsko obdelavo podatkov, čeprav smo se zavedali, da bo v začetku to zahtevalo precejšnja finančna sredstva.

Kaj menite, da je vplivalo na ugoden začetek uvajanja

avtomatske obdelave v vaši tovarni?

Po mojem predvsem to, da smo se jasno zavedali koristi, ki nam jih avtomatska obdelava podatkov lahko prinese. Nadalje je bila pomembna tudi popolna podpora vodstva in samoupravnih organov tovarne. Velika zasluga za ugoden začetek uvajanja pa gre vsekakor sodelavcem CAOP, ki so nam nudili vsestransko, nesebično pomoč pri pripravah v sami tovarni, kar menim, da je najpomembnejše, če naj stvar hitro in uspešno steče. Nikakor pa ne smem pri tem mimo izdatne pomoči, ki so nam jo nudili strokovnjaki v ZZA pri ostevilčenju in pri natančnem, logično urejenem poimenovanju posameznih vrst materiala. Za vse sodelavce, ki so se v tovarni vključili v to delo pa so bili nedvomno koristni tudi interni seminarji, na katerih so pridobili ustrezno znanje, kar je prav tako ustvarilo

ugodna tla za uvedbo avtomatske obdelave podatkov v naši tovarni.

Prej ste omenili, da uspešen štart v avtomatsko obdelavo podatkov odvisen od priprave v tovarni. La o tem poveste kaj več?

Povedal ne bom nič novega, kajti osnovna zahteva pri tem je, da so podomenjeni za avtomatsko delavo natančni, pravilno vnešeni — skratka, pri uvajanju podatkov mora v tovarni popoln red, sicer nam avtomatska obdelava teh podatkov ne bo dala pričakovanih rezultatov. Zdi se mi zdaleč, da je vse odvisno zgolj od človeka, ki na tem delu dela. Če pa je s tem v zvezi določeno osebo, ki bodo v svoji odgovornosti in ustreznosti s njem izpolnjevale posamezne naloge, ker le ob popolni natančnosti in vestno vnešenih podatkih v obrazce lahko pričakujemo, da nam bo avtomatska obdelava pokazala dejansko tisto stanje, ki ga hočemo na ta način spoznati.

In prav tem vprašanju smo v naši tovarni posvečali veliko pozornost, zavedali se brezkompromisnih zahtev elektronskega računalnika tudi naše želje, da bi za vsa sredstva in napore res dobili tudi ustrezne rezultate.

»Avtoelektrika« Nova Gorica

Za reševanje stanovanjskih problemov

V mnogih naših delovnih organizacijah, kjer si po današnjih možnostih prizadevajo za čimprejšnjo rešitev stanovanjske problematike članov kolektiva, neresenih stanovanjskih vprašanj kljub temu noče zmanjkati. Tako je tudi v tovarni avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici.

Na 15. redni seji odbora za delitev sredstev sklada skupne porabe, ki so jo imeli 19. januarja t. l. so največ pozornosti in razprave posvetili prav tem perečim vprašanjem.

To pot je odbor lahko sklepal konkretnije, saj mu je bilo dano, da desetim izmed članov delovnega kolektiva, ki so glede na kriterije za dodeljevanje stanovanj najbolj upravičeni priti čim prej na vrsto, razdelil deset razpoložljivih stanovanj. Desetim delavkam in delavcem se je ta dan torej izpolnila tako težko pričakovana želja — dobili so stanovanje. Nadalje je odbor razpravljal tudi o prednostni listi, pri čemer se je pokazalo, da je med zaposlenimi v tovarni kar 70 takšnih, ki glede na vse kriterije sodijo v prednostni seznam najbolj upravičenih prosilcev za stanovanje. Odbor je prednostno listo prosilcev potrdil, kar je že prvi korak do uresničitve njihovih prošelj, vendar do

stanovanj ostaja še vedno čakanje, kljub vsem prizadevanjem v tovarni, za prosilce veliko predolgo. Rešiti stanovanjski problem 10 prosilcev izmed 70 najbolj nujnih, je vsekakor razveseljiv dogo-

dek, vendar pa spričo vsi potrebni, ki jih ni malo in še pojavljajo, pa kljub temu preveč redek, toda okoliščine hitrejšega reševanja stanovanjske problematike dopuščajo.

ODBOR ZA KADRE

ISKRA — Tovarna avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica

v Združenem podjetju ISKRA KRANJ
ponovno razpisuje
zaradi reorganizacije vodilno delovno mesto

POMOČNIKA DIREKTORJA

Kandidat mora, poleg splošnih pogojev, izpolnjevati še naslednje: fakultetna izobrazba ekonomske, strojne ali elektro smeri in pet let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih, ali končana ustreza srednja šola in deset let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih. Aktivno obvladanje vsaj enega tujega jezika. Proglasitev s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev, ki morajo vsebovati tudi kratke življenjepis z navedbo vseh zaposlitev, pošljite priporočeno v roku 30 dni od dneva objave na naslov:

ODBOR ZA KADRE ISKRA — Tovarna avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica — v Združenem podjetju Iskra Kranj, 65290 Šempeter pri Gorici.

O izidu razpisa bodo vsi kandidati obveščeni s priporočenim pismom v roku 8 dni po izbiri.

Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov tovarne.

Uvajanje avtomatske ELEKTRONIKA « Horjul

Vpeljava vsakršne novosti avadno sproži odpor, neznanje ali pa vsaj pomisleke. Če je bilo na začetku tudi v naši tovarni kaj podobnih pojavov in kako ste jih presegali?

Pridobiti ljudi za zavestno obdelovanje pri avtomatski obdelavi podatkov, smo že v začetku vedeli, da ne bo prav lahka stvar, vendar se tega nisimo ustrašili. Vsem prizadejim smo na seminarjih jasno in nedvoumno povedali, kaj zasledujemo z uvedbo avtomatske obdelave podatkov in kakšne koristi si lahko kolektiv tovarne od tega lahko obeta. Z uvedbo avtomatske obdelave podatkov ni bilo niti najmanj groženo delovno mesto niogar v tovarni, pač pa lahko na osnovi rezultatov elektronskega računalnika kvečjemu pričakujemo več dela in boljše ekonomske rezultate, pa možnosti za nadaljnje zaposlovanje in boljše pogoje kruha zaposlenim.

Menim, da smo v tem postopku dosegli uspeh, presegali vse morebitne pomisleke in ustvarili pogoje, da v kompleksno obdelavo podatkov s pomočjo elektronskega računalnika zajamemo lejo ko prej celotno poslovanje naše tovarne.

O osnovah in začetnih pro-

blemih avtomatske obdelave podatkov sva se menda že kar precej pogovorila, zdaj pa bi nas zanimalo, kakšne obdelave konkretno CAOP za vašo tovarno že opravlja in kakšne ukrepe vodstvo tovarne podvzema za boljše poslovanje na osnovi teh obdelav?

Najprej smo se prek CAOP lotili avtomatske obdelave skladišč in to celovito, kar nam je dalo prikaz knjigovodskega stanja materiala, obračun stroškov in statistiko cen ter podatkov za analizo po ABC metodi.

V pripravi, oz. v poskusni obdelavi pa imamo nadalje obračun osebnih dohodkov, bruto načrtovanje materiala, drobne inventarje, osnovnih sredstev, faktur, itd.

Glede na to, da je minilo komaj leto dni, odkar smo začeli z uvajanjem zahtevnih avtomatskih obdelav podatkov v naši tovarni menim, da smo dosegli že precej, saj je vsakomur lahko jasno, da pa celovite avtomatske obdelave podatkov o celotnem poslovanju tovarne v tako kratkem času ni mogoče pričakovati.

Do kakšnih zaključkov ste prišli na osnovi dokončnih obdelav podatkov?

Rezultati obdelave obračuna skladišč so nam omo-

gočili občutno znižanje zalog, nam nakazali odprodajo nekurantnega materiala, nas usmerili v ureditev vprašanja planskih cen in v tipizacijo in standardizacijo materialov in sestavnih delov za našo proizvodnjo. To je za ugodnejše poslovanje tovarne vsekakor zelo pomembno, hkrati pa tudi vse, kar smo si od avtomatske obdelave teh podatkov tudi obetali.

Ali uspevate sproti izkoristiti vse dobljene informacije na osnovi avtomatske obdelave podatkov?

Informacij, ki jih pri tem dobivamo ni malo, zato jim časovno in zaradi pomanjkanja ustreznega kadra tudi ne moremo sproti slediti, pač pa se predvsem omejujemo na tiste, na podlagi katerih je mogoče hitro in učinkovito ukrepati in posegati v poslovno dogajanje v tovarni.

V interesu tovarne pa je vsekakor, da bi izkoristila čim več dobljenih informacij, kar bi nedvomno ugodno vplivalo na umestnost njenih poslovnih odločitev.

Zahvaljujem se Vam za odgovore na moja vprašanja in želim, da bi tovarni v Horjulu avtomatska obdelava podatkov na stečaj odprla vrata v ugodnejše poslovanje in gospodarjenje! -C-

Sistem SAIDC za sodobno informacijsko - dokumentacijsko službo v ISKRI

Spodnji sestavek bi po vseh pravih moral zagledati luč sveta že mnogo prej, vendar smo ga bili prav iz tehničnih razlogov prisiljeni odlagati vse do danes.

Zaradi velike količine član- kov, knjig, poročil, standardov, patentov itd. je urejanje in iskanje literature iz dneva v dan težje in upravičeno se pojavlja bojazen, da se bo marsikatera dragocena informacija izgubila v poplavi literature. Ni čudno torej, da so se že zelo zgodaj pojavile težnje po avtomatizaciji pri shranjevanju in iskanju informacij. Kakor marsikje, je dala računska tehnika tudi na tem področju vzpodbudo za razvoj novih metod. V svetu zato obstaja že velika množica sistemov za tzv. »information retrieval« pod čimer razumemo uporabo računalnika za shranjevanje in iskanje informacij.

Tudi v ZP ISKRA so bile podane osnove za računalniško iskanje informacij, ko je bil ustanovljen Republiški računski center v Stegnah z računalnikom CDC 3300, ki sodi po konfiguraciji med enega največjih in najhitrejših pri nas.

Strokovnjaki iz ZZA, CAOP in Republiškega računskega centra so izdelali ob finančni pomoči Sklada »Borisa Kidriča« in Savezne privredne komore Beograd, v letu 1970 sistem SAIDC (Sistem za avtomatizacijo informacijsko-dokumentacijskih centrov). Sistem je v ZP ISKRA uveden operativno v letu 1971 in sicer poteka redna obdelava izdelava biltena, dočim so selektivne informacije izdelane eksperimentalno za večje število strokovnjakov v ZZA in ISKRI glede na njihove interesne profile.

Ta sistem smo dne 9. 12. 1971 predstavili v obliki kratkega posvetovanja tudi številnim strokovnjakom in vodilnim delavcem iz vse ISKRE. Posvetovanje sta organizirala Programsko-tehnično področje ZP ISKRA in ZZA. Otvoril in vodil ga je Stefan Dolhar, dipl. ing., ki je dejal, da je s sistemom SAIDC potrebno seznaniti vse potencialne uporabnike dokumentacijskih informacij v ISKRI. V uvodnih besedah pa je Marjan Lavrenčič, dipl. ing., pomočnik direktorja ZZA govoril o pomenu aktualnih in kvalitetnih informacij za uspešno teamsko delo v razvoju ali proizvodnji, ki pa naj bodo zasnovane na sodobnih tehniških sredstvih. Novo razviti sistem na računalniku CDC 3300 je zato pomemben za dvig dokumentacijske službe v ISKRI, saj z rutinskimi metodami iskanja literature, zaradi velike množice novih člankov in knjig to ni več mogoče uspešno opravljati.

Nato sta dva od avtorjev sistema Vera Levovnik, dipl. ing. in Miodrag Stuparski, dipl. ing. podala osnovni opis sistema.

Sistem SAIDC sloni na deskriptorjih (geslih) v slovenščini, z možnostjo prevajanja v druge jezike tako vhodne kakor tudi izhodne informacije.

Za klasifikacijo je potreben določen slovar deskriptorjev, imenovan tesaurus, v katerem so podane shematične in polihierarhijske zveze med deskriptorji.

Kot rezultat obdelave dobimo na izhodu računalnika:

- bilten s štirimi kazali (evidenčno, deskriptorsko, bibliografsko in naslovno)
- selektivne informacije (SDI — selektivna diseminacijska informacija)
- retrospektivne poizvedbe.

Analitično obdelali in zapisali na magnetni trak smo do sedaj cca 11000 člankov in knjig. Natisnili smo 8 številčnikov računalniško izdelanega biltena, naslednji trije pa so v obdelavi in luknjanju. Pripravlja pa se tudi organizirano selektivno informiranje strokovnjakov širom ISKRE (služba SDI), ki predstavlja obliko informiranja, ko bo strokovnjaki prejeli n. pr. mesečno listo s podatki o najnovejši literaturi, za njihovo ozko ali širše strokovno področje, pač odvisno od njihovega delovnega mesta, interesa, skratka profila. Na podoben način bo možno dobiti odgovore tudi na posamezna vprašanja, ki jih bodo postavljali strokovnjaki, ko bodo pri svojem delu naleteali na probleme. Pri formiranju vprašanj se uporablja Booleova algebra in še druge zahteve oziroma omejitve, kot je oblika dokumentov, jezik in obdobje.

Pri zajemanju podatkov želimo razširiti krog sorodnih podjetij in institucij v Sloveniji, da bi lahko optimalno pokrili področje elektrotehnike z informacijami. V ta namen že sodelujemo s Centralno tehniško knjižnico v Ljubljani, PTT-podjetjem v Ljubljani in Fakulteto za elektrotehniko.

Na kraju se je razvila živahna diskusija predvsem v smeri, kako in kdaj bodo konkretno lahko strokovnjaki uporabljali ta sistem v ISKRI. Retrospektivne poizvedbe je moč izdelati takoj, seveda le iz fonda podatkov za najnovejšo obdobje (1970/71). Službo SDI pa bomo kot redno obliko informiranja organizirali postopoma. Do tedaj pa bo ta vrsta obdelave potekala še eksperimentalno. ZZA bo v ta namen razposlal vsem organizacijam ZP ISKRA posebne formulirje s kratkimi navodili za izpolnjevanje.

Ker pa je računalnik sestavni del tega informacijskega sistema in je žal v zad-

(Dalje na 6. strani)

Iskra Commerce, Ljubljana

Bogatejši za lastne prodajalne

Za vrsto obstoječih prodajal, ki jih je v desetih letih svojega plodnega delovanja odprla Iskra Commerce v vseh večjih mestih naše države, so bile pod konec preteklega leta odprte še tri nove, sodobne prodajalne, s katerimi smo se tako približali kupcem na treh novih lokacijah.

V novembru je bila nova prodajalna Iskra Commerce odprta najprej v Puli, za njo pa še prodajalna v Izoli, ki

bo nedvomno prebivalstvu Slovenskega Primorja koristna, saj jim za našimi izdelki ne bo več treba potovati ali v Ljubljano, ali na Reko.

Novo, solidno in sodobno urejeno prodajalno Iskra Commerce pa je ob koncu lanskega leta dobil tudi Beograd in sicer na Obilicjevem vencu, ki bo dodobra založena z izdelki vseh tovarn ZP Iskra, prav tako pa tudi z dopolnilnim izborom izdelkov drugih proizvajalcev.

Posnetek kaže, kako so v novomeški tovarni usmernikov uredili »zbirališče« predlogov članov kolektiva za izboljšave na vseh področjih dela. Prihodnjič bomo skušali napisati kaj več o tem, kakšna je bila bera teh predlogov v naših tovarnah, saj je pričakovati, da niti v tej, niti v drugih naših delovnih organizacijah, nabiralniki za predloge v akciji »imate ideje?« niso ostali prazni.

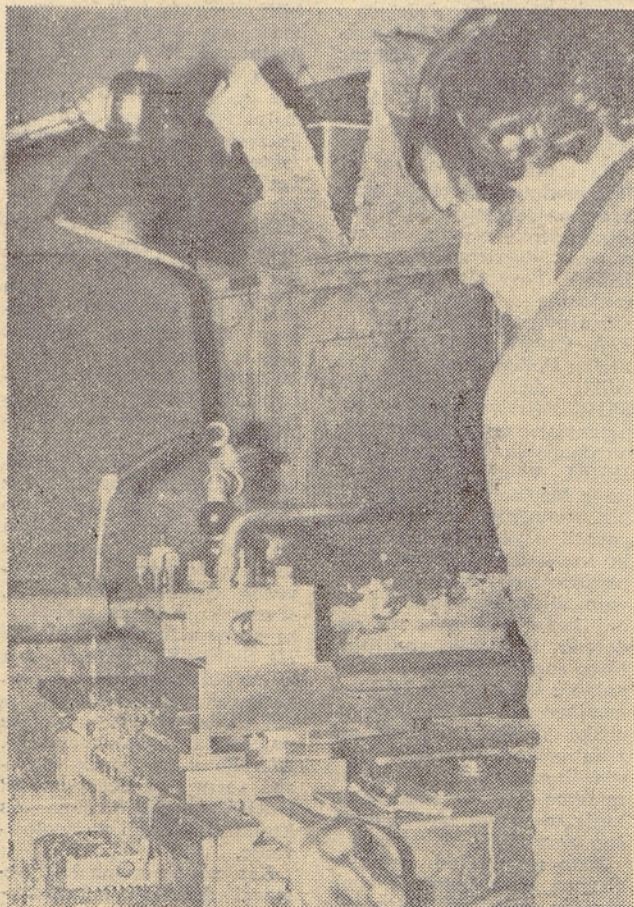
O NOVI ČLANICI ZP ISKRA

● Skromni prostori, vendar nad dvesto marljivih rok in obetajoči načrti ● Od 8,8 milijonov din realizacije v letu 1971 na 17,7 milijonov din v letu 1975 ● Prednost perspektivni dejavnosti — industrijski pnevmatiki in hidravliki ●

»Obljuba dela dolg,« pravi slovenski pregovor in prav res je že čas, da tudi mi svojo obljubo izpolnimo in nekoliko bolj obširno našim bralcem predstavimo novega člana velike Iskrine družine — z novim letom pripojeno tovarno industrijske opreme (doslej TIO Lesce) v Lescah. — Ob obisku v tovarni v Lescah se je naš sodelavec pogovarjal z direktorjem Marjanom Luxo, dipl. inž. in tehničnim vodjem Jankom Šavlijem, dipl. ing. Pogovoru je prisostvoval tudi vodja komerciale Kemal Alibegović, dipl. oec., medtem ko zaradi popoldanskega dela pri razgovoru ni sodeloval tudi predsednik delavskega sveta tovarne. Pa prav za prav nič hudega — razgovor s predsednikom DS imamo pač v dobrem ob kaki drugi priložnosti. — Naj torej poskusim v naslednjem zapisu povedati vsaj vse najbolj bistveno o tej novi delovni organizaciji združenega podjetja Iskra.

Mara Legat — serijsko delo je njena domena

Franc Stojan pri struženju delov za orodja

DROBEC ZGODOVINE

Predhodnik današnje tovarne Iskra — tovarna industrijske opreme v Lescah je bilo l. 1954 s strani občinske skupščine Radovljice formirano in registrirano podjetje »KEM«, ki se je glede na svojo dejavnost in razvoj že l. 1956 preimenovalo v TIO — tovarno industrijske opreme z naslednjimi dejavnostmi:

— proizvodnja avtomatskih regulatorjev in merilnikov ter opreme za industrijo in rudarstvo,

— načrtovanje in projektiranje industrijskih naprav in opreme v lastni režiji in v kooperaciji, glede na prej imenovano lastno proizvodnjo in montažo, vzdrževanje in servisiranje vseh teh naprav, lastnega in tujega izvora, kakor tudi oskrbovanje naročnikov z manjkajočimi deli industrijske opreme drugih domačih in tujih proizvajalcev.

Za vsa leta obstoja tovarne, ne da bi se globlje spuščali v podrobnosti, lahko rečemo, da se je tovarna kljub prizadevnosti skoraj stočlanskega delovnega kolektiva dokaj težko prebijala, se razvijala in rasla, bodisi iz objektivnih, pa seveda pogostokrat tudi iz subjektivnih razlogov. Njeno najbolj težavno obdobje je bilo prav gotovo v letih 1965 in 1966, ko so jo okoliščine pripeljale v začasno upravo. Hkrati najtežje obdobje tovarne pa je bilo končno tudi prelomnica, po kateri se je njena pot spet, čeprav zlagoma začela vzpenjati.

Dotedanji dejavnosti na področju merilno-regulacijske tehnike, ki tedaj ni omogočala preveč lahkega plasmata, je tovarna v najtesnejšem sodelovanju s strokovnjaki Zavoda za avtomatizacijo začela uvajati nov proizvodni program s področja industrijske pnevmatike in hidravlike, ki si vedno bolj utirata pot tudi v našo napredujočo industrijo. Pose-

Pavel Ježe in Ludvik Hajdinjak med strokovnim posvetom pred delom

gla je torej na obetajoče, perspektivno področje, kjer bo lahko dosegla solidno afirmacijo tako doma, kot verjetno tudi na tujem tržišču.

Seveda kljub vsem naporom, da bi dosegli na področju industrijske pnevmatike in hidravlike hitrejši prodor, ne smemo pričakovati, da bi tovarna v svojem bodočem delovanju opustila proizvodnjo naprav s področja merilno-regulacijske tehnike, pač pa bo tu program skušala v sodelovanju s proizvajalci znotraj ZP Iskra, ali z drugimi partnerji asortimansko le še dopolniti in tako ustvariti boljše pogoje za plasman tovrstnih izdelkov prek Iskra Commerce.

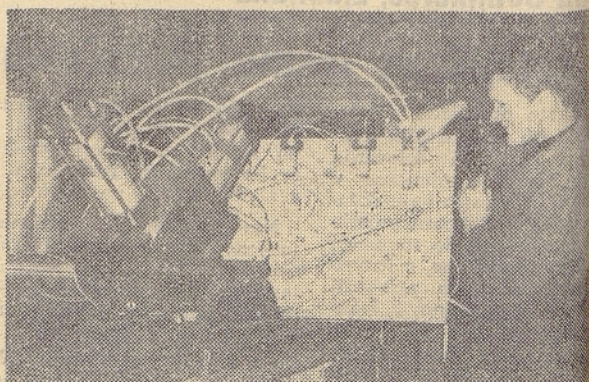
PET PLODNIH LET

V poslednjih petih letih, to je po končanji začasnih upravi tovarne, je delovni kolektiv z velikim samoopovedovanjem, v težkih notranjih in zunanjih pogojih, praktično

brez večjih zunanjih pomoči, zlasti finančne — opravi velike naloge. Osvojil je na Zavodu za avtomatizacijo razviti proizvodni program in ga v tem obdobju spravi na takšno raven, da je dan konkurenčno sposoben enakovreden tuji tovarni proizvodnji tako po svoji kakovosti, kakor tudi po uveljavljenosti in po cenah.

V tem petletnem obdobju so nadalje izmenjali skoraj celotni strojni park, napelili vodovod in v delovnih prostorih uredili centralno ogrevanje, zgradili lastni transformator, sposoben tudi nadaljnje večje obremenitve, uredili provizorično skladišče in postavili sicer skromno poslovno-upravno stavbo. S tem so površino razpoložljivih delovnih in drugih prostorov povečali za 100 %, površino pa današnjih 1.100 skupne površine.

Ob vsem tem so postavili na noge vsaj ogrodje vsaj potrebnih služb v tovarni. Formirali so samostojno p

Gabrijel Koselj preizkuša delovanje pnevmatske opreme

dajno službo, imajo izkušene monterje in vzdrževalce svojih izdelkov, samostojno vzdržujejo servisno službo in sodelujejo v inženiringih, kar vsekakor pomeni ob stalnih problemih strokovnega kadra pomemben dosežek.

Delovnemu kolektivu komaj stotih, vendar pa izredno upornih in požrtvovalnih delovnih ljudi doseči vse našeto res niso bile majhne obveznosti, to pa še posebej ne, če k vsemu temu dodamo še to, da pa so hkrati skoraj v celoti plačali Zavodu za avtomatizacijo tudi celotne stroške doslej opravljenega razvoja na področju industrijske pnevmatike in hidravlike, kar že v proizvodnji uspešno teče.

VCERAJ, DANES, JUTRI

V preteklem poslovnem letu je delovni kolektiv tovarne industrijske opreme v Lescah dosegel vrednost 3,8 milijonov din proizvodnje, pri čemer je nasproti l. 1970 zlasti porasla realizacija na področju industrijske pnevmatike in hidravlike — za 32 %, medtem ko so letni načrt pri tem delu proizvodnega programa presegle za 23 %. Na področju merilno-regulacijske tehnike je očitno opadanje obsega proizvodnje, saj so izpolnili le 57 % letnega proizvodnega načrta, oz. 70 % obsega tovrstne proizvodnje v l. 1970.

Letni proizvodni načrt tovarne v Lescah za l. 1972 predvideva v celoti za 30 % večjo proizvodnjo, pri čemer bo znašalo povečanje na področju pnevmatike in hidravlike 43 %, pri merilno-regulacijski tehniki pa letos nameravajo doseči le 92 % lanske realizacije, kar nazorno kaže prizadevanja kolektiva še naprej krepiti in razvijati področje pnevmatike in hidravlike.

Proizvodnja bo letos z lanskimi 8,8 milijonov din nara-

sla na 11,7 milijonov din. Tako povečanega proizvodnega načrta, menijo v tovarni, sami ne bi zmogli realizirati in je za to takšen porast že prva pozitivna posledica združitve tovarne z Iskro.

Tudi v naslednjih letih bo šel razvoj v smeri nadaljnje rasti proizvodnje industrijske pnevmatike in hidravlike, standardnih naprav, cenene avtomatike, strojev, merilnikov in regulatorjev. Program elementov s področja industrijske pnevmatike in hidravlike bodo izpopolnjevali, širili in prilagojevali mednarodnim normam, kar bo nedvomno ustvarilo možnosti tudi za prodor na inozemska tržišča.

Medtem ko je tovarna industrijske opreme imela lani 9,2 milijona din celotnega dohodka, 4,4 milijone din dohodka in 1,2 milijona din ostanka dohodka, bodo ti pokazatelji ob koncu l. 1972 že precej višji, saj bo celotnega dohodka 12,5 milijonov din, dohodka 5,7 milijonov in ostanka dohodka 1,5 milijona din. Leta 1975 pa bodo razumljivo te številke še bistveno večje, kar je razumljivo, če se bo do tedaj proizvodnja podvojila. Tako bo tovarna industrijske opreme v Lescah l. 1975 dosegla 17,7 milijonov din proizvodnje, pri čemer bo celotni dohodek dosegel vrednost 19,5 milijonov din, dohodek 8,2 milijona in ostanek dohodka 2,5 milijona din. To pa so hkrati pokazatelji, ki govore o lepi perspektivi tega marljivega delovnega kolektiva, ki bo storil tudi vse, da bo takšne rezultate dejansko tudi dosegel.

KADRI, DELAVSKO SAMOUPRAVLJANJE

V tovarni industrijske opreme v Lescah je trenutno zaposlenih skupno 116 delavcev, kvalifikacijska struktura za-

poslenih pa je naslednja: VS in VS delavcev imajo 5,4 %, SS 13,5 %, VK 4,5 %, KV in NS 58,6 %, PK 17,1 % in komaj 0,9 % nekvalificiranih delavcev, kar nekako ustreza sedanjemu značaju proizvodnje. Kljub temu pa bi, še zlasti glede na predvideni nadaljnji razvoj in razst proizvodnje potrebovali še nekaj strokovnih sodelavcev.

Prav glede na nekoliko boljše kvalifikacijsko strukturo nasproti letu v ostalih delovnih organizacijah združenega podjetja, so bili lani v tej organizaciji tudi povprečni osebni dohodki nekoliko višji in so se dvignili na 1478 dinarjev.

V tovarni je razvito delavsko samoupravljanje, čigar najvišji organ je 15-članski delavski svet, razen tega pa imajo še poslovni odbor, odbor za medsebojna razmerja in odbor za vojaške zadeve.

ŽE DOSLEJ TESNA POVEZANOST Z ISKRO

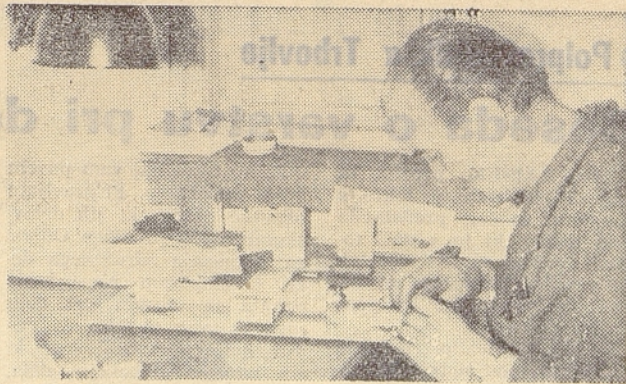
Tovarna industrijske opreme v Lescah je že pred integracijo bila tesno povezana z Iskro in sicer prek Zavoda za avtomatizacijo. Prav ZZA s svojimi strokovnimi sodelavci nosi dobršen del zaslug za to, da se je tovarna po svojem najbolj kritičnem obdobju v letih 1965 in 1966 spet konsolidirala in začela na osnovi novega, v Zavodu za avtomatizacijo zasnovanega in razvitega proizvodnega programa znova ugodneje poslovati. Sodelovanje med tovarno in ZZA je bilo vseskozi zgljedno in dobro, zato pa tudi plodno za tovarno, ki je prav v aktivnosti ZZA čutila možnosti za svoj nadaljnji razvoj in izhod iz težav.

MOCNEJŠE TUDI MEDNARODNO SODELOVANJE

V lanskem maju je tovarna v Lescah podpisala pogodbo o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju z zahodnonemško firmo Karl Leibfried v Herrenbergu, ki se nanaša na sodelovanje na področju industrijske pnevmatike. Posebnost te pogodbe, oz. sodelovanja je v tem, da mimo vsklajevanja proizvodnje in prodaje vključuje tudi razvojno dejavnost. V ta namen so v Zavodu za avtomatizacijo namreč že razvili nov tovrstni izdelek — pnevmatski razvodnik, na osnovi navedene mednarodne kooperantske pogodbe, ki se bo verjetno dobro uveljavil na trgu. V Nemčijo so tudi že poslali nekaj poskusnih primerkov tega razvodnika in upajo, da bodo tamkajšnje zahtevne preizkuse dobro prestali, kar bo seveda pogoj za zeleno luč nadaljnji, redni proizvodnji in ugoden prispevek k izvajanju nadaljnjih nalog na osnovi navedene pogodbe o sodelovanju s tujo firmo.

To je bilo nekaj najbolj bistvenih informacij, najbrže nepopolnih, o novi Iskrini delovni organizaciji — tovarni industrijske opreme v Lescah, katere delo, rast in nadaljnje uspehe bomo odslej redno spremljali v našem glasilu.

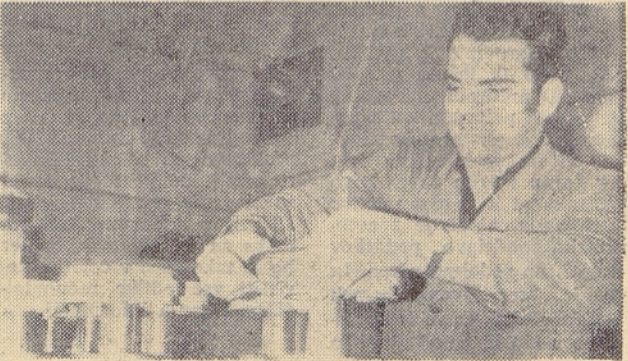
— C —

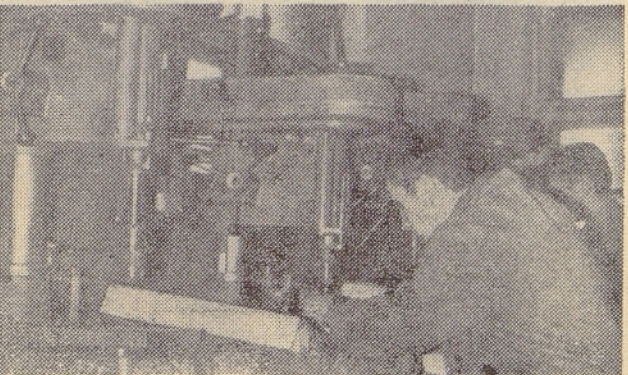
Marjan Fister pri montaži razvodnika pnevmatske opreme za delovne valje

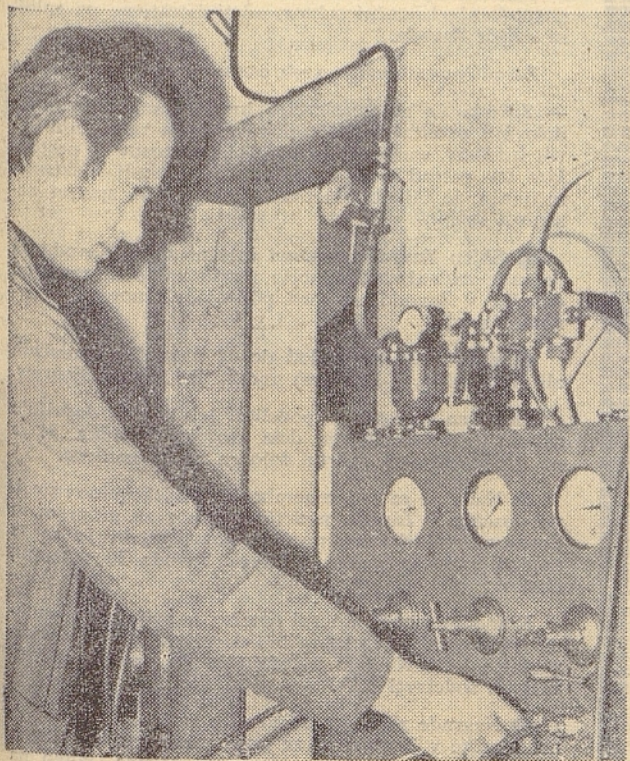
Darko Maglič pri montaži dvoročnega pnevmatskega krmilja

Janez Novak pri montaži pnevmatskih cilindrov za Elektrodo Zagreb

Janez Zore pri delu na vrtnem stroju

Zdravko Kelih preizkuša delovanje pnevmatskega ventila

Beseda o varstvu pri delu

Tov. RAJSEK, prosila bi vas, da bi bralcem Iskre s skupnimi močmi predstavila delo službe, ki jo v naši tovarni vodite vi. Za začetek me zanima, kakšen je uradni naslov službe in v katerem okviru deluje?

Služba varstva pri delu je v naši tovarni podrejena neposredno direktorju, organizacijsko in administrativno pa sodi v splošni sektor.

Ali je služba organizirana po zakonskih predpisih?

Predpisi zahtevajo, da v službi sodelujejo varnostni tehnik, psiholog, socialni delavec in obratni zdravnik. Pri nas je to sodelovanje slabo, socialnega delavca sploh nimamo. Tako jaz poleg problemov varnostnega tehnika rešujem tudi socialna vprašanja. Moj uradni naziv pa je oseba, odgovorna za varstvo pri delu.

Vem, da je v sklopu delavskega sveta delovala komisija za varstvo pri delu. Deluje takšna komisija tudi sedaj?

Zdaj komisije ni. Njene probleme rešujeta odbor za vprašanja združenega dela in delavski svet sam. Prvi predlaga, drugi sprejema pravilnike, ki se tičejo varstva pri delu, letne programe, programe izobraževanja iz varstva pri delu in drugo.

Kakšne so zadolžitve za varstvo pri delu odgovorne osebe?

Zelite torej naj vam povem svoje zadolžitve. Pripravljam osnutke aktov, ki jih delavskemu svetu predlaga Odbor za vprašanja združenega dela. Organiziram preverjanje znanja iz varstva pri delu med delavci, skrbim za odpravljanje pomanjkljivosti, ki jih ugotovi inšpekcija dela, za zdravstveno varstvo. Sodelujem pri nabavi, konstruiranju in montaži delovnih naprav in priprav, izdajam interna obratovalna dovoljenja in drugo.

Omenili ste preverjanje znanja iz varstva pri delu. Bi o tem povedali kaj več?

Zakonska določila zahtevajo, da morajo delovne organizacije opravljati občasne preizkušnje, ali so delavci, ki opravljajo ali nadzorujejo dela, pri katerih je nevarnost za poškodbe ali zdravstvene okvare večja, zadosti usposobljeni za varno opravljanje oziroma nadzorovanje takih del. V zvezi s tem smo decembra lani organizirali dvodnevni seminar za delavce, ki vodijo ali nadzorujejo nevarnejša dela.

Kateri so ti delavci?

V mislih imam vodje linij, konstruktorje, tehnologe in vodje tehničnih oddelkov.

Kakšno je bilo zanimanje za seminar?

Udeležili so se ga vsi povabljeni.

Kako ste potem preverili obvladanje pravil o varstvu pri delu?

Seminarju je sledil izpit. Vsak od navzočih je dobil vprašalnik s 47 vprašanji. Nanje je moral odgovoriti v pol-druhi uri.

Kdo je vprašanja izbral in kaj vse so obsegala?

Sestavila sva jih z vodjem seminarja varnostnim inženirjem Kleč Francem, ki dela v Zavodu za zdravstvo v Celju. Vprašalnik je obsegal snov tehničnih predpisov o varstvu pri delu, tovarniški interni pravilnik o varstvu pri delu, temeljni in republiški zakon o varstvu pri delu ter druge splošne akte. Vprašanja sva priredila nalašč za naše razmere.

In rezultat?

Odgovore je ocenila posebna komisija, ki je od različnih ljudi zahtevala različne procente pravih odgovorov za pozitivno oceno. Pregledovanje izpolnjenih vprašalnikov je bilo dolgovozno delo, vendar smo rezultate že dobili. 14 od 49 vprašancev ni pozitivno opravilo preizkusna znanja. Ti bodo izprašani še enkrat.

Mislím, da med povabljenimi ni bilo neposrednih delavcev?

Zanje bo podoben seminar z izpitom organiziran v začetku letošnjega leta.

Ste vi osebno zadovoljni z rezultatom?

Rad bi, da ne bi bila potrebna ponovna izpraševanja. Razočaran pa nisem.

Tov. Rajšek, vam ne bo odveč odgovoriti še na nekaj bolj osebnih vprašanj. Ste Trboveljčan?

Da, Trboveljčan sem.

Kdaj ste se odločili za Iskro?

1967. leta, ko sem zapustil Elit. Že prej sem skrbel za varstvo ljudi podjetja Iskre, ki je imela svoje prostore v stavbi Elita.

Kako dolgo že opravljate službo za varstvo pri delu odgovorne osebe?

V službi varstva pri delu oz. kot odgovorna oseba za varstvo delam že 17 let.

Kaj bi po vašem mnenju morali v tovarni storiti, da bi se stanje varstva ljudi pri delu izboljšalo?

Dokončno je potrebno urediti klimo, mikroklimo, odvajanje škodljivih snovi oziroma hlapov iz prostora, kjer se pojavljajo in zadostno razsvetljavo.

Za varnost delavcev bi morali skrbeti vsi vodje dela in druge vodilne osebe, ne le služba varstva. Dokler bodo ljudje mislili drugače, se tudi stanje varstva pri delu ne bo bistveno izboljšalo. Varstvo pri delu mora biti skrb slehernega člana delovnega kolektiva, ki vodi in nadzoruje tehnološke postopke dela.

-MZ-

Ustanovljen je sklad »Mario Osana«

V spomin na pionirja telekomunikacij v Sloveniji in z namenom, da bi pospeševali znanstveno-tehnične dosežke na področju telekomunikacij pri nas, je bil na slavnostni seji ZZA ob 10-letnici sprejet naslednji sklep:

● Svet Zavoda ustanovi pri Iskra — Zavodu za avtomatizacijo stalni interni sklad »Mario Osana« za nagrade za najboljša diplomska in magistrska dela ter doktorske disertacije s področja telekomunikacij.

● Višina posameznih nagrad je:

— za magistrsko delo	8000 din
— za diplomsko delo	6000 din
— za doktorsko disertacijo	10.000 din

Vsako leto se podeli za vsako najboljšo posamezno delo odnosno disertacijo po ena nagrada. Če se ugotovi, da ni primerne dela odn. disertacije, se nagrade ne podeli.

Nagrade se vsako leto podeljuje praviloma decembra (na dan smrti Maria Osane), za 1971 pa izjemamo marca 1972.

● Nagrade iz sklada »Maria Osana« podeljuje petčlanska komisija na podlagi javnega natečaja.

V komisijo imenujejo po enega člana:

- Univerza Ljubljana — Fakulteta za elektrotehniko,
- Združeno podjetje Iskra Kranj,
- Združenje visokošolskih ustanov SFRJ — 2 predstavnik,
- Iskra — ZAVOD ZA AVTOMATIZACIJO.

Kolikor bi se krog ustanoviteljev tega sklada razširil in s tem povečalo število nagrad, lahko svet Zavoda poveča število članov komisije.

Člane komisije imenujejo organi upravljanja organizacij odnosno univerze.

Pravico udeležbe na natečaju imajo diplomanti (II. in III. stopnje) ter doktorji z vseh univerz v Jugoslaviji.

● Finančna sredstva za podelitev nagrad po 2. točki tega sklepa dodeljuje Iskra — Zavod za avtomatizacijo iz sklada skupne porabe iz sredstev, ki so namenjena za strokovno izobraževanje.

Finančne posle za sklad »Mario Osana« opravlja gospodarsko-finančni sektor, administrativne pa splošni sektor Zavoda.

Zaradi pospeševanja vseh osnovnih dejavnosti Iskre

— Zavoda za avtomatizacijo in doseganja vrhunskih delovnih rezultatov pri raziskovanju in razvijanju novih izdelkov, sodobnih tehnoloških procesov in postopkov ter metod dela in njihovega čimbolj efektnega uvajanja, je bil ob 10-letnici obstoja ZZA sprejet naslednji sklep:

● Sklep Zavoda ustanovi interni sklad Zavoda za nagrade za najpomembnejše raziskovalne in razvojne dosežke v Zavodu na vseh področjih osnovnih dejavnosti Zavoda.

● Vsako leto se podeli do 12 nagrad, posamičnih ali skupinskih, v skupnem znesku do 150.000 dinarjev.

Finančna sredstva za podelitev teh nagrad dodeljuje skladu Zavod iz tistega dela svojega dohodka, ki je po gospodarskem načrtu določen za te namene.

● Nagrade za najpomembnejše raziskovalno-razvojne dosežke v Zavodu podeljuje odbor za program in poslovno politiko na predlog komisije, ki jo za ta namen imenuje izmed delavcev Zavoda in zunanjih članov.

Komisija razpiše interni natečaj za prijavo pomembnih raziskovalnih in razvojnih dosežkov v ZZA v posameznem letu. Na tem natečaju imajo pravico sodelovati vsi sodelavci ZZA.

● Nagrade za najpomembnejše raziskovalno-razvojne dosežke v Zavodu se za posamezno leto praviloma podeljuje ob sprejemu zaključnega računa, lahko pa tudi ob zaključku dotičnega leta, o čemer na predlog komisije odloča odbor za program in poslovno politiko.

Sistem SAIDC za ...

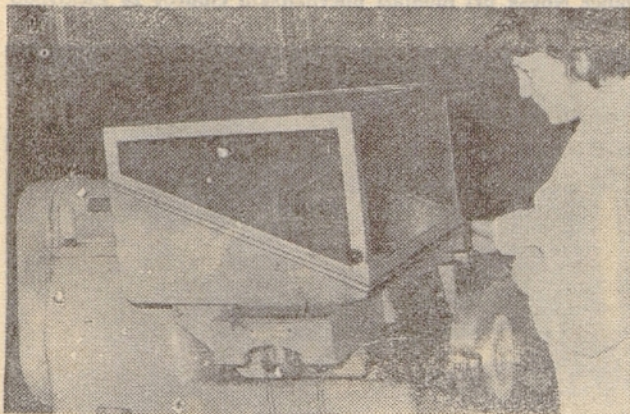
(Nadaljevanje s 3. strani)

njem časa večkrat v okviri, povzroča to včasih tudi zastoj pri obdelavi, toda upamo, da bodo te težave v RRC čimprej prebrodili. Diskusija je tudi pokazala kako pomemben je postal računalnik pri našem vsakdanjem delu ter je to merilo za njegovo uporabnost in s tem za nivo poslovanja, ki se je z avtomatsko obdelavo podatkov dvignil na sodobno raven. In to je brez dvoma uspeh ISKRE, kajti, če se le spomnimo nedaleč nazaj, je bila

»računalniška miselnost« pri nas še dokaj problematična, zato smo danes lahko zadovoljni.

Za uspešno uporabo računalnika v dokumentacijske namene v ISKRI, to je z uvajanjem sistema SAIDC, predvsem pa selektivnih informacij, bo potrebno tesno sodelovanje strokovnjakov ISKRE z dokumentalisti oddelka za dokumentacijo, ker bo le tako moč v celoti izkoristiti vse odlike računalniškega iskanja informacij.

L. V.

Preventivno zaščiteno delovno mesto v trboveljski tovarni — žaganje stolpcev

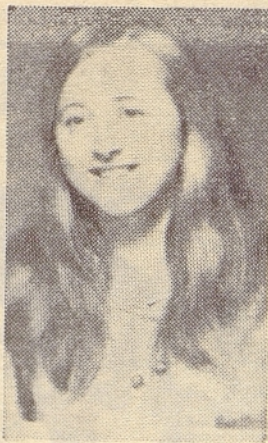

Anica Prpar

Nenadoma nas je pretresla vest, da nas je za vedno zapustila naša mlada sodelavka Anica Prpar. Niti ni dopolnila osemnajst let, ko jo je kruta usoda iztrgala iz naše sredine. Poleg nje sta morala v prerani grob tudi njen mož in nadvse ljubljeni sinček.

Pred dobrima dvema letoma se je kot plaho dekletce pojavila v našem obratu z željo, da se zaposli in si z lastnim delom zagotovi boljši košček kruha. S svojim prizadevanjem in marljivim odnosom do dela se je uvrstila med naše najboljše sodelavke in uspela zasedati dokaj zahtevno delovno mesto. Bila je priljubljen član kolektiva, v katerega je vnašala vedro razpoloženje in dobro voljo.

Toda ni ji bilo dano uživati sadove prizadevanj skupaj z možem in sinčkom, ki ni doživel niti

prve pomladi. Neizprosna smrt je pretrgala nit življenja vsem trem in od vseh treh smo se za vedno poslovili ob njihovem skupnem grobu v Smarjah pri Grosupljem.

Vedno nam bo ostala v spominu kot dobra sodelavka, tovarišica in prijateljica.

Sodelavke in sodelavci obrata ISKRA — ZARNICE.

Izvečki iz sklepov samoupravnih organov

ZDRUŽENO PODJETJE

SKLEPI 6. (IZREDNE) SEJE
POSLOVNEGA ODBORA
ZDRUŽENEGA PODJETJA
ISKRA Z DNE 26. 1. 1972

a) Poslovni odbor združenega podjetja je obravnaval predlog samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnega dohodka v ZP ISKRA Kranj, ki je bil objavljen v glasilu Iskra z dne 21. 1. 1972.

b) PO ZP se strinja, da se ta predlog samoupravnega sporazuma obravnava v kolektivu združenega podjetja ISKRA.

Iz razprav v naših organizacijskih enotah, družbenopolitičnih organizacijah ZP in iz stališč, ki so jih dali člani PO ZP ter predstavniki družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov na današnji seji PO ZP, naj komisija za izdelavo samoupravnega sporazuma v ZP

ISKRA po predhodnem razčiščenju zadev s sindikalnim odborom ZP pripravi dokončen predlog samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnega dohodka v ZP ISKRA, kateri bo šel preko PO ZP v dokončen sprejem in podpis organom upravljanja organizacijskih enot ZP.

c) Organizacijsko-kadrovsko področje ZP se zadoži, da preko Gospodarske zbornice SRS pri pristojnih upravnih organih SR Slovenije ali pa z dopolnitvijo ustreznega družbenega dogovora skuša doseči, da se službena potovanja v inozemstvo obračunavajo enako kot potovanja v naši državi.

e) Organizacijsko-kadrovsko področje ZP se tudi zadoži, da z ustrežno službo družbenega knjigovodstva razčisti, od kdaj bo le-ta v zvezi s kontrolo izplačevanja OD (v smislu tolmačenja Sekretariata za delo SRS z dne 23. 12. 1971, katero navaja, da v primeru notranjega samoupravnega sporazuma napram SDK nastopa združeno podjetje kot celota), časovno upoštevala ta sporazum.

d) Komisiji za izdelavo samoupravnega sporazuma v ZP ISKRA Kranj, kakor tudi sindikalnemu odboru ZP se priporoča, da imata glede dokončne izdelave notranjega samoupravnega sporazuma stalno povezavo z ustreznimi organi Zveze sindikatov Slovenije zaradi usklajevanja določenih stališč, zlasti tistih, katera naj bi potem bila kot sestavni del sprememb in dopolnitev sporazuma branje kovinske in elektroindustrije Slovenije in ustreznega družbenega dogovora.

● Poslovnemu odboru ZP je Gospodarska zbornica SRS poslala dopis št. 32-5/71-10, v katerem apelira na ZP ISKRO, da pomaga Sloven-

ski kmetijski šoli v Podravljah na Koroškem pri nakupu opreme za šolo in internat.

PO ZP odstopa prepis dopisa vsem organizacijam ZP s priporočilom ugodne rešitve.

● Predstavniki krajevne skupnosti Rovte, občina Logatec, so poslali ZP ISKRI ponudbo z dne 7. 1. 1972 za nakup oz. najem nedograjene stavbe v Rovtah, ki bi bila primerna za industrijsko proizvodnjo.

PO ZP ugotavlja, da v ZP ISKRA ni interesa za nakup te stavbe in se na ponudbo negativno odgovori.

ELEKTROMECHANIKA

SKLEPI
40. SEJE POSLOVNEGA
ODBORA TOVARNE
(19. JANUARJA 1972)

● Poslovni odbor je potrdil razporeditev delovnih mest v zvezi z organizacijskimi spremembami tovarne in obenem potrdil predlagano nova delovna mesta, ki jih je bilo potrebno ustanoviti glede na dolžnosti in zahteve po novi organizacijski strukturi.

Potrjene so vse spremembe, ki jih je COOP predlagal v gradivu z dne 18. 1. 1972.

V tem gradivu pa ni dokončno zajet obrat ATN in bo predlog izdelan naknadno.

● Poslovni odbor je odobril plačilo računa v znesku 23.960,00 din za pogostitev upokojencev dne 25. 12. 1971.

● Poslovni odbor je sklenil, da prevzame tovarna Elektromehanika oziroma njen zastopnik direktor Jože Hujs pokroviteljstvo nad V. jubilejnimi zimsko športnimi igrami Občinskega sindikalnega sveta Kranj.

Poslovni odbor je odobril tudi praktična darila za najboljše tekmovalce.

»Iskreno se zahvaljujem za sodelovanje, izredno pozornost in darila ob odhodu v pokoj.« je dejala dolgoletna upravna Iskrine restavracije v Kranju Boža Pečar. Slovo je bilo prisrčno, polno tistih drobnih pozornosti, ki človeku toliko pomenijo predvsem pri slovesu

Stroj, ki mu pravimo človeško telo

Fiziologi in dietetiki podpirajo tezo, po kateri je človek tisto, s čimer se hrani. Naše telo primerjajo s pravcatim strojem, katerega energijo, pridobljeno iz živil, lahko merimo s kalorijami. Gibanje našega telesa je potemtakem odvisno od »goriva«.

Ni namen tega sestavka predpisovati recepte za sestavo dnevnih obrokov, ki naj vsebujejo tistih 3000 kalorij, ki nekako ustrezajo poprečni aktivnosti kadrov v gospodarstvu. Naši nasveti so namenjeni bralcem, ki jim hišni proračun dovoljuje ustrezno izbiro v prehrani in tistim, ki jih ravno možnost izbire zavaja na kriva pota.

Organizacija dnevnih obrokov je lahko različna: v skladu s klasičnim vzorcem delovnega dne z odmorom za kosilo, ali pa v skladu z vzorcem kontinuiranega delovnega dne, ki so ga prevzele anglosaške in nordijske dežele.

Ce se držimo prvega tradicionalnega vzorca, ki je nekoliko spremenjen glede na ritem modernega življenja, moramo posvetiti ustrezno pozornost zajtrku. Leta naj bo takšen, da do kosila ne bomo čutili lakote, ki bi nas motila pri delu. Zajtrk naj vsebuje topel napitek, s kruhom in maslom ali sirom ter podobnim, tako, da bo to pravi obrok v miniaturi. Kosilo je v okviru tega vzorca včasih preveč obilno in dolgo. Večerja pa naj popravi napake, ki smo jih morda napravili pri kosilu: skromnejša naj bo, če je bilo kosilo premočno ali nasprotno.

Naj navedemo nekaj napak, ki se jim je treba izogibati:

1. Uživanje prevelikih količin maščob. So poslovni ljudje, ki konsumirajo več maščob kot ribiči v nordijskih deželah. To je resna napaka, ki vpliva na pojav kardiovaskularnih bolezni.

2. Pretirano uživanje raznih vrst rdečega mesa, za katerega sodijo, da »dajejo moč in tvorijo kri«, je velika zmotna, kajti človek ni zgolj mesojedec. Sicer pa imajo ribe, jajca in sir enako vrednost in dajejo organizmu tudi mineralne elemente, ki jih ni v biftekah ali kotletu.

3. Pomanjkanje mleka v vašem jedilniku. Mlečni proizvodi dajejo okostju njegov kalciumski potencial in zmanjšujejo neogibno dekalifikacijo, ki nastaja vzporedno s staranjem.

4. Neizadostno uživanje sadja in sveže zelenjave. Ne zamenjajte zelenih živil s škrobom, kajti vaš organizem potrebuje vitamin C, ki

vam omogoča napore, zbija utrujenost in izčrpanost in vas napravi sposobne za daljše bdenje.

5. Preobilna prehrana — največje zlo bogatih in razvitih dežel — vleče za sabo večino bolezni, ki jih imenujejo bolezni civilizacije in med katerimi je debelost še najblažja. Posledice so številne: arterioskleroza, diabetis, protin, motnje v metabolizmu. Kako se borimo proti njim? Lahke večerje, konec tedna v naravi in športu, umerjenost v življenjskih navadah, tedensko opuščanje po enega obroka, spoštovanje temeljnih pravil dietetike.

6. Slaba organizacija dnevnih obrokov, nerednost in neravnotežje na tem področju prav tako škodijo pravilnemu funkcioniranju prebavil, povzročajo motnje glede apetita in prebavljanja. Žrtvuje celo nekoliko spanja, da bi se lahko držali sorazmerno rednega jemanja obrokov in da bi kosilo s prijatelji lahko izkoristili za popolno relaksacijo.

7. Ostane še problem toksičnih elementov. Ne obstajajo sposobni gospodarstveniki ali vodilni kadri, ki bi bili hkrati tudi alkoholisti. Dnevna količina alkohola naj ne presega vrednosti enega litra vina. V Ameriki že zvonijo na alarm, kajti vsak drugi odgovorni gospodarstvenik ali funkcionar pretirava v pitju.

Tobak ni brez nevarnosti, če kadite več kot 10 cigaret na dan. Kupujte cigarete s filtrom, ali pa puščajte dolge ogorke. Trenutno se sploh ne spuščamo v razprave o škodljivosti tobaka za srce in pljuča, temveč imamo v mislih samo manj resne negativne pojave, ki pravtako negativno vplivajo na delavno kapaciteto: migrene, nevroze, prebavne motnje. Če vam je potrebna intelektualna vzpodbuda, ki jo baje ustvarja nikotin (kar pa ni dokazano), popijte raje škodljivo ali čaja, ki delujeta stimulativneje — ob manjšem tveganju.

Prvi letošnji smučarski tečaj Iskre

Pridobljene dragocene smučarske izkušnje

Podobno kot lani prvič, je sindikalni odbor ZP sklenil letos organizirati kar tri smučarske tečaje v Gozd Martulju. Razveseljivo je to, da je bilo med člani kolektivov zanje veliko zanimanje, nič manj razveseljivo pa ni tudi dejstvo, da so se organizatorji in voditelji tečaja res potrudili, da bi bil njihov uspeh kar največji. Da se ta pričakovanja že izpolnjujejo, nas je prepričal obisk v Gozd Martulju pred koncem prvega enotedenskega tečaja, ki je bil najštevilnejši med predvidenimi letošnjimi tečaji.

Posamične, nič grozeče snežinke v Ljubljani zjutraj niso prav nič kazale na to, da bo resno snežilo. Vendar — bolj ko je avtobus hitel proti Gozd Martulju, bolj gosto je snežilo, manj zanesljivo je bilo, da bom naše tečajnike našel na pobočju ob vlečnici, kako prizadevno izkoriščajo predzadnji dan tečaja.

In res — našel sem jih v copatah, v salonu, nekatere ob kartah, druge ob čitanju vsega dosegljivega tiska v depandansi hotela »Spik«, kjer so nastanjeni, a najmlajše seveda ob juke-boxu, kamor so po moje prav ta dan znosili največ srebrnjakov.

»Danes je prekleto klavno,« je ob pozdravu potožil vodja tečaja Janez Skofic iz tovarne »Elementi«. Sedli smo k mizi v kottu, midva z vodjo, pa še vodniki Tone Ravnikar iz »Elektromehanike«, Tone Mesesnel iz »Iskra Commerce« in najbolj zaposleni — »dreser« najmlajših — Roman Pikec iz »Elektromehanike«.

Na prvem letošnjem tečaju so se zbrali že v nedeljo, 23. januarja. Blizu 45 tečajnikov in štirje vodniki. Ker so bile v tem času zimske počitnice je organizator omogočil tudi prisotnost otrok. Prišlo jih je 14 in sicer tja od petega leta starosti naprej in za njihovo smučarsko vzgojo so pooblastili Romana Pikca, ki se je svoje vzgojiteljske vloge resno lotil. Naloge so si štirje vodniki razdelili takole: kot rečeno otroke Roman Pikec, začetniški tečaj starejših Tone Ravnikar, nadaljevalni tečaj starejših Tone Mesesnel in naprednejše tečajnike Janez Skofic.

Lepo, čeprav sprva malo hladno vreme in odlične snežne razmere na pobočju nad Gozd-Martuljkom — vse to je omogočilo, da so tečajniki, od najmlajših pa do tistih, ki svoje znanje le še izpopolnjujejo, v teh pičlo odmerjenih dneh tečaja veliko pridobili. Zlasti to velja za najmlajše, ki jih je naj-

prej bilo treba priučiti vožnji z vlečnico, potem pa so na mah postali nenasični in neumorni smučarji, čeprav sem in tja seveda še vedno »okrašeni« s po kako piko. Pa, kaj bi to, saj se pike prerade primerijo tudi bolj zrelim!...

Potrdilo o tem, da je tečaj vsestransko dobro uspel, sem našel nato v pogovoru z nekaterimi mlajšimi in starejšimi udeleženci, ki po vrsti, niso varčevali z izrazi zadovoljstva in s ponosom zaupali, do kod je že seglo pridobljeno smučarsko znanje posameznika.

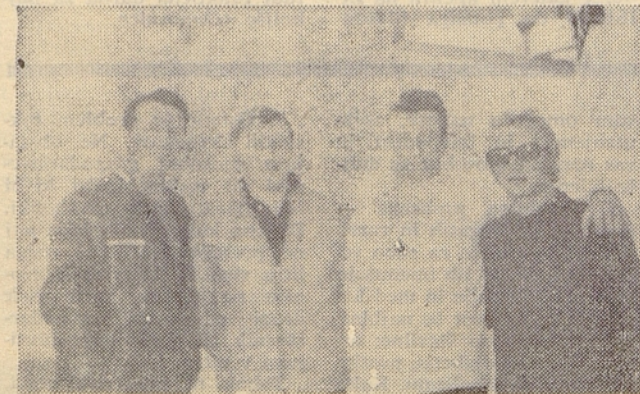
Letos je bilo učenje, zlasti prve dni, nekaj težje kot lani, ker je bilo na smučišču veliko več tudi drugih smučarjev, k sreči, pa so bile snežne razmere idealne, zato večji živ-zav na strmih le ni bila prevelika ovira, zaradi katere ne bi bilo mogoče doseči določene napredka v vožnji naših tečajnikov.

Resna šola smučanja je trajala od pol desete pa tja do 13. ure, ko so se tečajniki povsem zasluženo zbrali h kosilu. Sledil je počitek, potem pa so najbolj zagrizeni znova, posamič, ali pa pod vodstvom vaditelja odšli na »teren«, da bi utrjevali pridobljeno znanje. Seveda je za mnoge že dopoldanski trening bil tako učinkovit, da so popoldne navadno običajli v hotelu, ali pa vsaj v njegovi bližini.

No, čeprav jih sicer zaradi tako obilnega sneženja resda nisem imel priložnosti videti na smučeh, jim verjamem, da je tečaj uspel in vsakomur dal toliko, kolikor si je prizadeval pod strokovnim vodstvom doseči in s tem je tečaj najbrž opravičil svoj namen.

Ob slovesu so mi zaupali voditelji še to, da bodo za svoje skupine tečajnikov improvizirali skromno tekmovalje v »veleslalomu«, da bi tako še praktično preizkusili, kaj so se tečajniki v teh sedmih dneh naučili.

O tem seveda prihodnjč, ko bomo spregovorili o dru-

Vaditelji prvega letošnjega smučarskega tečaja Iskre v Gozd Martulju, od leve na desno: Roman Pikec, Anton Ravnikar, vodja tečaja Janez Skofic in Tone Mesesnel

Štirje zimski izleti

V zadnjem času je komisija za šport in rekreacijo pri predsedstvu sindikalne konference Iskra Commerce zelo poživila svoje delovanje. Prireja razna športna tekmovanja, med katerimi bodo prav gotovo najbolj množične smučarske tekme 5. februarja v Kranjski gori, zelo aktivna pa je tudi pri organizira-

nju izletov svojega članstva. V tem mesecu na primer bo komisija za šport in rekreacijo organizirala kar štiri rekreacijske izlete in sicer 5. februarja na smučarske tekme Iskra Commerce v Kranjski gori, 12. februarja na Koroško v Nassfeld, 19. februarja na Črni vrh nad Idrijo in končno še 26. fe-

bruarja na letošnje zimskošportne igre ZP Iskra v Kranjski gori. Ker je v tem našem kolektivu dovolj ljubiteljev smučanja in zimske narave, zlasti pa še, ker je vsak udeleženec takšnega izleta obvezan prispevati le skromni lastni delež, je računati, da bo na vseh teh izletih udeležba polnoštevna.

Vaditelj Roman Pikec z najmlajšima tečajnikoma Tomažem Skoficem in Bojano Carlj

gem tečaju, ki se je začel 31. januarja in bo trajal do 6. februarja. V tem tečaju bo blizu 30 tečajnikov in tečaj-

nic, različnih smučarskih »struktur« in upamo, da bo mo tudi o njih lahko zapisali kaj vzpodbudnega -C-

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru obrata ERO in Komisija za socialna vprašanja pri izvršnem odboru sindikata tovarne »Elektromehanika« Kranj se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejela v najtežjih dneh. Posebej pa se zahvaljujem tudi tovarišu Mihaelu Smidu.

Ivanka Prosenjak

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje mame

IVANE SAMSA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem področja ekonomike in financ v »Elektromehaniki« za izraženo sožalje in podarjeno cvetje.

Ivanka Milakovič

ZAHVALA

Ob težki izgubi moje mame

JERICE GASPERIN

se iskreno zahvaljujem kolektivu ATN Blejska Dobrava za podarjeni venec, izraze sožalja in denarno pomoč. Iskrena hvala tudi vsem, ki so jo spremenili na njeni zadnji poti.

Sin Milan z ženo Majdo

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

MARIJE SEME,
roj. Mehle

se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam v tovarni »APARATI« Ljubljana Savska cesta, za izražena sožalja, podarjeno cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Vera

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega očeta

JOŽETA DOLENCA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem kontrole izbiralnika, PTI ter končne kontrole v tovarni »Elektromehanika« Kranj za izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hčerka Marija Bogataj

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj industrije za elektromehanike, telekomunikacije elektronike in avtomatiko — Uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Šušteršič — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslovna uredništva: ISKRA Kranj Savska loka 4, telefon 22-22-11, int. 333 — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj